

İNCELEMELER

Temmuz 2013/2 (2)

Yasama –TBMM Konusu

Prof. Dr. Birgül AYMAN GÜLER

İzmir Milletvekili

CHP

İÇİNDEKİLER

- -----
TBMM, AKP Usulü Darbeyle Askıya Alınmıştır! . 1 - 2
- -----
Olağanüstü Parlamento Nedir? 2 - 5
- -----
TBMM Nasıl Kurtulur? 5 - 7
- -----
BARAJLAMA VE SEÇSİS SİSTEMİ İÇİN ÇAĞRI 7 - 8

TBMM, AKP Usulü Darbeyle Askıya Alınmıştır!

Kimse, en başta da iktidar partisinin kendisi ve destekçileri farkında değil, yeni beş yıllık plan olup bitti ve yasalaştı.

10. Beş Yıllık Kalkınma Planı 'çalışması' torba yasalar; hemen her yasanın 'temel kanun' sayılarak kestirmeden görüşülmesi; komisyonlarda usule ilişkin verimliliği artıracak önerilerin bile iktidarın komisyon başkanlarıncaya reddedilmesi; ısrar karşısında fiziksel saldırılarla dediğini yapma pervasızlığı... gibi uygulamaların son örneği oldu.

Yasama süreci bakımından ilginç durumlar ortaya çıktı.

1. Kalkınma Bakanlığı planı Yüksek Planlama Kurulu'na (YPK) hangi tarihte sundu,

bilinmiyor. Plan, bu bilgiye yer vermemiş durumda.

2. YPK Raporu 10 Haziran 2013 günü Bakanlar Kurulu'na (BK) sunulmuş; BK aynı gün raporu 'incelemiş, görüşmüş' ve kabul etmiş. Demek ki bakanlar Planı toplantıda gördüler.

3. Hükümet, planı 13 Haziran 2013 günü TBMM'ye gönderdiğinde, plan TBMM'de yalnızca 1 (yazıyla bir) komisyona havale edilmiş. Dört günlük bekleme süresi doldurulup, Komisyon 18 Haziran 2013'te çalıştırılmaya başlanarak, iş dört oturumda bitirilmiş.

4. Plan Bütçe Komisyonu (PBK) raporunu 28 Haziran 2013 Cuma akşamı TBMM Başkanlığı'na teslim etmiş. Metin basımı hafta sonunda yapılarak, kitap milletvekillerine 1 Temmuz 2013 Pazartesi günü öğleyin dağıtılabilmiş bulunuyor.

5. Milletvekilleri 1 Temmuz 2013 Pazartesi günü bir saat önce ellerine gelen toplamı 358 sayfa kitap biçimindeki planı görüşmek üzere, aynı gün saat 14.00'te Genel Kurul'a girdiler.

6. Koskoca beş yılın planı, Başbakan'ın, yardımcılarının ve bakanların bulunmadığı Genel Kurul'da "görüşüldü" ve gece yarısından sonra AKP milletvekillerince kabul edilerek "yasa" oldu.

7. Bir ayrıntıyı belirtelim: TBMM'de Cuma ve Pazartesi günleri Genel Kurul çalışması yapılmaz; o nedenle Meclis TV de kısıtlanmış yayını da yapmaz. Çoğu milletvekili Perşembe akşamından seçim bölgesine gider; Pazartesi akşamı gelir. Dolayısıyla, çoğu milletvekili "olay"dan habersizdir.

Yasama sürecindeki "ilginç durum"lar böyle. Bu durumda açık olan gerçek şudur:

•AKP, "çoğunluğun despotizmi"ni Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görevini yapmasını engellemek yoluyla uygulamaya koymuş bulunmaktadır.

•Yasama organı, yürütme organı olan hükümet tarafından göstermelik organ haline dönüştürülmüştür.

•AKP iktidarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açıkça ve fiilen askıya almıştır; bu, "AKP usulü darbe"dir.

Halk bu gerçeği tüm açıklığıyla görmekte, o nedenle "sine-i millet" çağrılarını yapmaktadır.

Şimdi, meclisteki ana muhalefet partisi olarak bize, CHP'ye düşen, parlamentoyu askıya alan AKP usulü darbe karşısında **'olağanüstü parlamento durumu'na uygun bir çalışma süreci başlatmaktır.**

Aksi halde bizler, AKP usulü darbenin ortakları konumuna düşeceğiz.

[BAG, 3 Temmuz 2013]

Olağanüstü Parlamento Nedir?

Günümüzde TBMM, parlamenter rejimin parlamentosu değildir; askıya alınmıştır. Normal - olağan işlevini yitirmiş, başbakanlığın onay kurumuna dönüşmüştür. Bu yeni işlev nedeniyle konumu da değişmiş, ulusal iradenin temsilinden uzaklaşmış ve yürütme organının emrine girmiştir. Bu durumda karşımızdaki bir 'olağanüstü meclis'tir.

Meclis ve bizde Türkiye Büyük Millet Meclisi, millete ait egemenlik iradesinin mekanda cisimleşmiş hali diye tanımlanır. Bizde siyasal rejim, TBMM'ni yürütme organını -hükümeti- görevlendiren ve denetleyen yüksek makam olarak kabul ettiği için 'parlamenter demokrasi' olarak adlandırılır.

Olağan Meclis Nasıl Birşeydir?

Meclislerde yasama görevini üstlenenlerin tümü, milletvekilleri, vekil yani temsilci'dir. Temsil ettikleri halkın görüşleri farklı farklı olduğu için, başka partilerden gelirler. Meclis böylece farklı görüşlerin ve başka başka çıkarların **karşılıklı görüşme, konuşma, tartışma yeri ve ortadaki**

konular üzerine bir uzlaşma alanı haline gelir.

Vekiller başka partilerden gelir; ama **her biri ulusal iradenin aynı değerde temsilcileridir**. İşte bu özellik, kimi partilerin daha çok kimilerinin daha az vekilli olmalarına karşın, en çok vekili olanın dediğinin üstün sayılmasına engel olur. Az vekillilerden olsun çok vekilli olan gruptan olsun, temsilcilerin **tümü** aynı haklara ve yetkilere sahiptir. Konuşmalarda tüm partilere **aynı uzunlukta** süre verilir; **aynı sayıda kişinin konuşması** kural kabul edilir. Yasalar, ulusal iradenin azlık parçasıyla çokluk parçasının karşılıklı, eşit süreli, engelsiz ve korkusuz konuşmalarıyla toplumda çatışmaları ve kopmalar olmasın diye ortaklaşa alınır. Böylece de tüm ulusal iradenin temsiliyetinin doğması sağlanır.

Başka bir ilke, zaman ve süreyle ilgilidir. Birincisi, görüşülecek "tasarı ve teklif" halindeki yasa metinlerinin incelenmesi için tüm taraflara yeterli süre tanınmalıdır. Bu ilke ihlal edilmesin diye, metinlerin görüşülmesine belli bekleme süreleri konulmuştur. **İnceleme için yeterli süre ilkesine** uyulmaması, yalnızca vekillerin konuyu tam kavramasını engellemez, aynı zamanda konuyla ilgili toplumsal kesimlerin görüşlerinin alınmasını ve yönetilenlerin yasama sürecine açık katılımını da engeller. İkincisi, **görüşmeler için uygun zaman ilkesi**, toplantıların gün ve başlama-bitiş saatlerinin önceden programlanıp duyurulması anlamına gelir. "Meclis'in yasanın bitimine kadar" çalışması gibi ölçsüz kararlar, meclis iradesini teslim almaktan başka anlama gelmez. Basit görünen bu tür hızlandırılmış çalıştırmalar, meclisin üzerinde yükseldiği kolonların kırılması demektir.

Yasa, toplumda "eşitlik ilkesi"ni yaşama geçiren başlıca mekanizmadır. Kolay ve doğru anlaşılması gerekir. Her yerde her

kişiyle kuruma aynı hükümlerin uygulanması gerekir. Bu nedenle de yasa dediğimiz metinler, belli bir tipte hazırlanırlar. Her yasa **bir konuya ilişkindir** ve **konunun yapıtaşları "madde"lerdir**. Yasaların görüşmeleri de buna göre konunun uzmanı komisyonlardan başlayarak genel kurula kadar maddeler halinde yapılır. Aksi halde iktidarların "eşitlik ilkesi"ni ihlal suçu işlemeleri çok kolaylaşır. Yasaları -olağan yasaları- başka yazılardan ayıran bu özelliğe uymayan düzenlemeleri yaygınlaştırmak, meclisin varlık nedenlerini yitirmesine yol açar. Yasanın konusu bakımından belirsizleşmesi demek olan **"torba yasa"** uygulaması ve ve yasaı maddeler temelinde değil hızlı bir şekilde ana bölümler halinde görüşme yolunu açan **"temel yasa"** uygulamalarının yaygınlaştırılması, olağan işleyişi ortadan kaldırır.

Yasa yapma işinde zaman - süre - konu - yapı üzerinde oynamalar, istisnaları kural haline getirmek ve hızlandırılmış meclis yaratmak demektir. Bu, mecliste parmak sayısı üstünlüğüne sahip olmayı yeterli sayan anlayışın boş cesaretidir.

Eğer meclislerde sayısı çok olanlar az olanlara, oylamadaki parmak sayısı üstünlüğüne dayanıp yukarıdaki ilkelerle oynayarak "nasılsa benim istediğim şey kanun olur" düşüncesiyle duyarsızlaşır, ortaya çıkan sonuç ulusal iradeye değil, onun yalnızca bir parçasına ait olur. Öyle olunca da yapılan **yasalar, biçimi bakımından yasal, ama özü bakımından gayrimeşru olarak doğar**.

Bu durumda, biçimi bakımından yasal ama özü bakımından gayrimeşru kararların alındığı meclisler, kendi olağan doğalarına uygun "meclis" ya da "parlamento" olmak niteliklerini yitirirler. Böyle kendi varlık nedenlerini inkar eden kurumlar, kendilerinden beklenen en temel işlevleri yerine getirmekten uzağa savrulurlar.

Kendini inkar eden böyle kurumlara 'normal', 'alışlagelmiş', 'olağan' şeyler gözüyle bakılamaz.

Bizim Meclis Nasıl 'Olağanüstü' Hale Geldi?

Şimdi görev süresi ilk iki yılı doldurmuş olan 24. Dönem TBMM, parlamenter rejime dayanan Türkiye Cumhuriyeti'nin normal ya da olağan meclisi olma niteliklerini yitirmiş durumdadır:

1. Buraya seçilen temsilciler, partileri oyların yüzde 10'undan fazlasını aldıkları için buraya gelmişlerdir. Birinci gelen parti olan AKP, hem meclise giremeyenlerden hem de birinci olamayanlardan **gasp edilmiş** oyların üzerinde oturmaktadır. Yurttan yüzde 47 oy almış, ama meclis sandalyelerinin yüzde 60'ına sahip olmuştur. 12 Eylül 1980'in ürünü olan seçim sisteminden gelen bu yara-bere, 30 yıldır görev yapmış tüm meclisleri olduğu gibi şimdiki meclisi de sakatlamış durumdadır.

2. 12 Haziran 2011 seçimlerinde yüzde 47 oyla birinci olan partinin zaferi, İçişleri Bakanlığı'nın elinin altındaki seçmen listeleri ve hilekarlığı ABD ve Yunanistan'da kanıtlanmış örnekleri olan bilgisayarlı oy sayım sistemi SEÇSİS uygulaması nedeniyle **şaiabelidir**.

3. 12 Haziran 2011 seçimlerinde en çok oy alan iktidar partisi, seçim propagandasını "bana oy vermezsen istikrar bozulur" **şantajıyla** yürütmüştür. Bu, kendisinin dış dünyada ve içerideki para tacirleriyle anlaşmalı olduğunun ilanından başka bir şey değildir. Böylece seçmenin özgür iradesine ağır bir ipotek koymuş, borç içindeki köylü, işçi, esnaf, işadamaı her kesimden yurttaş kendi malına gelebilecek haczi ulusal egemenliğe ipotek koyulmasına rıza göstererek ertelemeye itilmiştir.

4. AKP, mecliste haksız yere ele geçirdiği çoğunluk sandalyelerini, parmak çokluğu olarak kullanmaktadır. Ulusal iradenin diğer parçalarının hakkı olan konuşma sürelerinden sıkıntı duymaktadır. Komisyonlarda görüş bildirilmesinden, usule ve içeriğe ilişkin konuşmalar yapılmasından, getirilen her türlü öneriden sıkıntı duymaktadır. Bunun için, işleri tek komisyonda bitirmek üzere "**torba kanun**"cu hale gelmiştir; hemen her yasayı "**temel kanun**" ilan edip konuşma sayı ve sürelerini kısmaktadır. Komisyon çalışmalarını yeterince hazırlık yapma fırsatı tanımadan, zorunlu süreleri ucu ucuna kullanarak, çalışmaları akşamüstleri başlatıp sabahlara kadar sürdürülmesini zorlayarak apartopar yürütmektedir. Bu acele, bir an önce "kabul edenler - etmeyenler" noktasına varabilmek içindir: "**Yormayın kendinizi, parmak çokluğu bizde, nasılsa geçireceğiz bu tasarımı!**"

5. Komisyonlarda görev alan iktidar milletvekilleri ve hatta özellikle torba tasarımlarda ilgili bakanlığın bürokratları, masaya getirilen yasa tasarımlarından habersizdirler. 24. Dönem parlamentosunda tasarımları kimlerin hazırladığı bilgisi çoğu zaman boşluktadır. İktidar partisinden gelen değişiklik önerileri, çoğu zaman Komisyon'da da yer almayan birilerince önlerine koyulmaktadır. Muhalefetin önerilerine ise red" deme emri almışlardır. Çoğu zaman tavırlarının temel güdüsü, "bir an önce oylansın" sabırsızlığından ibarettir. Kısacası bu vekiller, ulusal iradenin temsilcisi olma niteliği bakımından talihsiz bir konumundadırlar.

6. Şimdi görevde olan 24. Dönem TBMM, ulusal iradenin başka başka parçalarının karşılıklı konuşma ve uzlaşma alanı değildir. Meclis'in iradesi çokluk vekillerin parmak iradesi altında, parmaklar da yürütme organının doğrudan ipoteği altın-

dadır. Ne var ki, yürütme organı hükümet de olağan niteliklerini yitirmiş bir yapıdır.

a) Yürütme organının ipoteği, çoğu kararda Bakanlar Kurulu tarafından değil doğrudan Başbakanlık makamı eliyle yaratılmıştır. Bu 'tek adam' durumu, TBMM'nin bir "**tiranlık uygulaması**" çerçevesi içinde ezildiği anlamına gelir.

b) Yürütme organının ipoteği, tek adam çevresinde toplanmış "**oligarşik bir grup**" tarafından üretilen kararlarla uygulanmaktadır. Bu, asıl olarak resmi makamlarda yetki ve sorumluluk üstlenmemiş; kimilerine 'danışmanlık kurumu' içinde hareket yeteneği kazandırılmış kapalı ve dar bir gruptur. Dolayısıyla yürütme organı da, çoğu durumda, TBMM tarafından hesaba çekilmesi parlamenter rejimin kurallarından biri olan Bakanlar Kurulu demek değildir.

Bütün bu özellikler nedeniyle, **ülkemizdeki siyasal rejim "parlamenter rejim" olmaktan çıkmıştır**; TBMM askıya alınarak siyasal sistem TBMM'ni ve Bakanlar Kurulu yapılanmasını boşluğa düşüren bir "başbakanlık rejimi"ne dönüşmüştür.

Ortaya çıkan durum anayasaya aykırı bir fiili yapılanmadır: TBMM karar süreçleri ve işleyiş kuralları askıya alınmış, **başbakanlık rejiminin onay yerine** dönüştürülerek ulusal iradenin mekanı olmaktan çıkarılmış bir "olağanüstü parlamento"ya dönüştürülmüştür.

Ortaya çıkan bu kabul edilemez sonuç, TBMM üzerinde AKP usulü darbeden başka bir şey değildir.

[BAG, 4 Temmuz 2013]

TBMM Nasıl Kurtulur?

Toplam seçmenin yüzde 43'ünün oyunu almış AKP, TBMM sandalyelerinin yüzde 60'ında oturmaktadır.

Meclisteki bu haksız çokluktan yararlanan AKP, TBMM'ni parlamenter rejimin meclisi olmaktan çıkarmış, adeta felç etmiştir. Meclis hükümeti denetleyememekte, yasama süreci bilgi, görüşme, uzlaşmaya kapanarak parmak çokluğunun kabul ve reddine mahkum olmuş bulunmaktadır.

Günümüzde TBMM, "başbakanlığın onay mercii" konumuna düşürülmüştür. Olağan olmaktan çıkarılmış, iktidar partisinden kendine sakladığı hedeflere hizmet eden bir "olağanüstü meclis"e dönüştürülmüştür.

Bu durum görmezden gelinirse, ana muhalefet partisi CHP milletvekili olarak bizler, AKP usulü darbenin ortakları haline gelmez

miyiz? Tarih tarafından böyle bir suçla yargılanmayı elbette istemeyiz.

1. Yüce meclisin "başbakanlık onay mercii" olarak devam etmesine rıza gösteremeyiz.
2. Üyeleri tutuklu ve üyeleri hakkında fezleke düzenlenmesini içine sindiren bir parlamento gerçeğini daha fazla görmezden gelemeyiz.
3. Yasaların "torba yasa" olarak düzenlenmesine ve "temel kanun" olarak görüşülmesine daha fazla onay veremeyiz.
4. Yasama işinin hızlandırılmış, elgördülük çalışma düzeninde sürdürülmesine daha fazla göz yumamayız.
5. Parlamenter rejimi askıya almış bir iktidar partisine "uzlaşma komisyonla-

rı” içinde yer alarak meşruiyet sağlamayız.

6. Halkın Meclisi izleme, denetleme ve karar sürecine katılma hakkını sağlayan MECLİSTV yayınlarının iktidar partisine kısıtlanıp budanmasına daha fazla izin veremeyiz.

O halde parlamenter rejimin işlerlik kazanması için harekete geçmeliyiz.

Haziran Direnişinin Saygısını Kazanmak

Hem TBMM kürsülerinde hem de toplumsal arenada harekete geçmek zorundayız. Halkın Haziran Direnişi’nde sergilediği güçlü iradenin bir benzerini, yetki kullandığımız TBMM’nde sergilemeliyiz. Direnen halkın CHP’yi siyasal önder olarak kabul etmesi ve bu kurucu partiye saygısıyla bağlılığını tazelenmesi, ancak böyle mümkün olabilir.

1. Tutuklu milletvekillerinin ivedilikle özgürleştirilmesi için seferberlik düzenlemeliyiz. İktidar partisinin imzaladığı protokolü ihlal ettiğini, sözünü tutmadığını, ikinci iki yılın bu ayıpla yaşanamayacağını göstermeli ve halkın kitlesel desteğini sağlayarak bu ayıba son vermeliyiz.

2. Seçim barajının tümüyle kaldırılmasını hedeflemeliyiz. Toplumdaki tüm sesler ve renkler, TBMM’nde kendisine yer bulmalıdır. Böylece, en çok oy alan partinin ulusal iradeyi gasp eden ve çarpıtan unsur olmaktan konumundan çıkarılmasını sağlamalıyız.

3. Seçim sistemi ve uygulama işlemlerinin köklü biçimde değiştirilmesini öncelikli hedef olarak belirlemeliyiz. Adil nispi temsil sistemini kurmak, seçmen listelerinin İçişleri Bakanlığı’nın elinden yargıç denetimine devretmek, bilgisayarlı oy sayım sistemi SEÇSİS’in kaldırılmasını sağlamak, oy kullanmada TC numarasının temel alınmasını sağlamak, parmak boyasını geri çağırarak başta olmak üzere gerekli değişikliklerin yapılmasını sağlamak için çalışmalıyız.

4. Tüm "uzlaşma komisyonları"ndan çekilmeliyiz. Parlamenter rejim “başbakanlık rejimi”ne dönüştürüldüğü için, bu yapının ‘uzlaşma’ değil iktidar partisi iradesini dayatma araçları olduğunu ilan etmeliyiz. İçtüzük Uzlaşma Komisyonu, AKP’nin meclise “kendi önerisini getirme” kararıyla AKP tarafından devrilmiştir.

Benzer bir tavrın Anayasa Uzlaşma Komisyonu için de gösterileceğini tahmin edebiliriz. Parlamenter demokrasiyi askıya almış bir iktidar partisiyle “uzlaşarak” ülkenin anayasasını yapmanın mümkün olmadığı açığa çıkmıştır. AKP’ye, ülkeye deli gömleği bir anayasa giydirmeye niyetine destek vermemeliyiz.

5. Uzmanlık komisyonlarının olağan düzende çalışmasını sağlamalıyız. Her komisyonda olağan kuralları gündeme getirmeli, bunların her ihlalinde konuyu tartışmaya açmalı, yanlışlardan dönülünceye kadar direnmeliyiz. Uzmanlık komisyonları, ilgili kurum ve uzman kişilerin geniş katılımıyla toplanmalıdır; bu düzenlemeyi kendimiz yapmalıyız ve komisyon başkanlıklarını bu yönde davranmaya zorlamalıyız.

6. Hızlandırılmış yasama sürecini reddetmeliyiz. "Torba yasa", "temel yasa" acayipliklerini kabul etmemeliyiz. Sağlıklı ve dengeli bir yasama süreci için gerekli süre, yeterli hazırlık süresi, uygun çalışma zamanları uygulamaları üzerinde ısrarcı olmalıyız. Bu talepler reddedildiği sürece dayatmaların kabul edilmeyeceğini açıkça göstermeliyiz.

7. MECLİSTV’nin 24 saat yayın yapmasını sağlamalıyız. MECLİSTV uygulaması, halkın demokratik hakkı, Türkiye’de yasama sürecinin ileri özelliğidir. Altyapısı, personeli, işleyiş kuralları ile bu hizmete hazır olan MECLİSTV’nin kısıtlanmış olması keyfidir; ulusal servetin heba edilmesidir; anti-demokratiktir. Bu ayıbı ortadan kaldırmalıyız.

Güzel Direniş...

Türkiye Büyük Millet Meclisi, ülkemizin "yüce meclis"idir. Yüce meclisi yani parlamenter demokratik rejimin kendisini korumak, anayasaya sahip çıkmak ve ulusun iradesinin yaralanmasına engel olmak demektir. Bu amaca odaklanmış hareket, güzel direniştir.

Mevcut sistemle yapılacak seçimler, AKP usulü darbenin sürmesine hizmet edecektir. Bu nedenle, önceliği, halkın iradesini tam ve doğru biçimde yansıtmasını sağlayacak bir seçim sistemi kurulmasına vermemiz gere-

kir. Bunun için bir çalışma başlatmalı ve **seçim sistemi önerimizi masanın üzerine koymalıyız.**

Yukarıda sayılan çalışmaların en güçlü yaptırımı, **meclisten çekilmektir.** Bu seçeneğin kullanılması kendi irademize bağlıdır. Uygun gördüğümüz zamanda kullanmak üzere bu seçenek de aklımızda ve elimizde olmalıdır.

[BAG, 5 Temmuz 2013]

BARAJLAMA ve SEÇSİS SİSTEMİ İÇİN ÇAĞRI

KAMUOYUNA DUYURU 15 Temmuz 2013

Türkiye, ilki 29 Mart 2014'te olmak üzere iki yıl içinde üç seçime ve belki bir anayasa referandumu olmak üzere dört büyük seçime gidecek. Tüm seçimler önemlidir. Ancak doğal olarak, hemen önümüzdeki seçimler, tüm seçimlerden daha önemlidir. Çünkü geçmiş seçimleri konuşabilir, dersler çıkarırız; hemen önümüzdeki seçimlerde ise her konuşmamız ve adımımızla kendi geleceğimizi belirleriz.

İlk seçim 29 Mart 2014'te ülke genelinde yapılacak olan yerel yönetim seçimleri; ardından aynı yıl içinde Cumhurbaşkanlığı seçimi; 2015 Haziran ayında da genel milletvekili seçimleridir. Bu arada dördüncü sandığın anayasa referandumu için kolaylık var.

Karşımızda böyle bir takvim varken, seçim sistemi kuralları ve sandık işleyişi bakımından büyük sorunlar bulunuyor.

Güvenli ve doğru bir seçim – sandık sistemi kurulması için önümüzdeki engel Hükümet'in ayak diremesidir. Çünkü Hükümet, mevcut yanlışlardan en çok yarar elde eden aktördür. Bu konumunu yitirmemek için elinden geldiğince ayak diremesi şaşırtıcı değildir. Topluma her fırsatta "sandık herşeydir" diyen bir Hükümet'in, "kurallarda ve işleyişte yanlışlar var" itirazını ısrarlı biçimde duymaması, AKP'nin seçim-sandık konusunda ne denli samimiysiz olduğunu yeterince açık biçimde göstermektedir. Seçim – sandık, yani kısaca demokrasi, bu iktidar için kendi yöneticilerinin açıkça söyledikleri üzere "uygun istasyona gelindiğinde inilecek bir tren"dir. Bu anlayışı zamanında AKP'nin şimdiki en yetkili ağzından hepimiz duyduk. O nedenle yanlışları 'kolay yanlışlar' olarak görmüyoruz. Büyük bir hilekarlıkla karşı karşıya olduğumuz kuşku, günden güne iyice yayılmış bulunuyor.

Şimdi, yeterince zaman varken, seçim – sandık kurallarında REFORM TALEP ETMELİYİZ:

1. Seçimde kullanılan %10 barajın düşürülmesi yetmez; kaldırılmalıdır.
2. Oyların sayıldığı SEÇSİS, “idari kütüklere dayalı kapalı tasnif” sistemidir; SEÇSİS şeffaflştırılmalıdır; yoksa kaldırılmalıdır.

Barajlama sistemi, 2011 seçimlerinde AKP'nin toplam seçmenin %43'ünün oyunu aldığı halde TBMM sandalyelerinin %60'ına oturmasına neden olmuştur. Ulusal irade TBMM'ye yansımamakta; o nedenle meclis görüşmeleriyle çözülebilecek sorunlar toplumsal olaylara dönüşmektedir. Oy gasp ederek gelen iktidar, elde ettiği haksız çoklukla TBMM'ni adeta askıya almış ve parlamenter demokrasiyi fiilen işlemez hale getirmiştir. Ülkemizdeki büyük siyasal – kurumsal çürümenin başlıca kaynaklarından biri, bu barajlamanın kendisidir. Tüm seçimlerde barajlamaya son verilmeli; halkın iradesi özgür bırakılmalıdır.

SEÇSİS sistemi, İçişleri Bakanlığı'nın elindeki nüfus sistemiyle; Adalet Bakanlığı'nın elindeki UYAP sistemiyle birlikte çalışmaktadır. Anayasa gereğince “yargı yönetiminde” olması gereken seçim işleri bu iki kanaldan Hükümet'in doğrudan etki alanındadır. Ölmüş yurttaşlara seçmen kağıdı gönderilmesi gibi şaşılacak işler, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nin (ADNKS) ürünüdür. Bu sistem, muhtarlıkları adeta devreden çıkarmıştır. Seçmen kütükleri, kontrolü çok zor biçimlerde düzenlenmektedir. İncelenmesini kolaylaştıracak biçimde düzenlenerek YSK internet sitesinden yayımı ihmal edilmektedir. SEÇSİS, oyların bilgisayara ilçelerden

girilmesi, YSK'da bilgisayarla sayılıp birleştirilmesi yoluyla yapılmaktadır. İlçe sonuç girişleri ve birleştirmelerin yapılışı sırasında siyasal partilerin gözlemcileri yoktur. Siyasal parti gözlemcilerinin bu işlemleri, bilgisayar – internet üzerinden izleme yetkileri de yoktur. Bütün bunlara sayım sırasında memleket genelinde “ceyrean kesintileri” de eklenince sisteme ve yetkililere karşı kuşkular daha da artmaktadır. İktidar partisi için kimsenin ihtimal vermediği “%50'lik başarı” döngüyü tamamlamaktadır. Türkiye, “SEÇSİS güvenilir değildir” kuşkusu içindedir; bu duygu sonuçtan memnuniyet yaşayan Hükümet taraftarı seçimde dahi vardır.

Barajlama ve SEÇSİS konusunda **reform talebimizin muhatabı** Hükümet'tir. **Reformun sahipleri ise**, TBMM çatısı altında olan ve olmayan tüm siyasal partiler; temsili demokrasinin doğru işlemesi gerektiğini düşünen tüm toplumsal kuruluşlar; hilekarlık ve dolandırıcılığın kuşkusuna dahi tahammülü olmayan her siyasal görüşten yurttaşlardır.

Ülkemizin güncel sorusu AKP'nin hegemonyasını kuran “darbelere karşı mısın” sorusu değildir. Bugünün temel sorusu “çirkin sandığa karşı mısın” sorusudur.

Barajlama ve SEÇSİS, ortaya “çirkin sandık” getirmiştir. Anayasal hakkımız ve yurttaşlık görevimiz “GÜZEL SANDIK” istemeyi ve elde etmeyi gerektirir.

Bu çerçevede çalışacağımı, bu yönde yapılacak her çalışmaya aktif destek sunacağımı, kamuoyuna saygıyla sunarım.

15 Temmuz 2013

Prof. Dr. Birgül AYMAN GÜLER

CHP İzmir Milletvekili